

Kestävän kaupunkiliikenteen suunnittelun tila Helsingin seudulla

Johanna Järvinen, HSL
15.4.2025

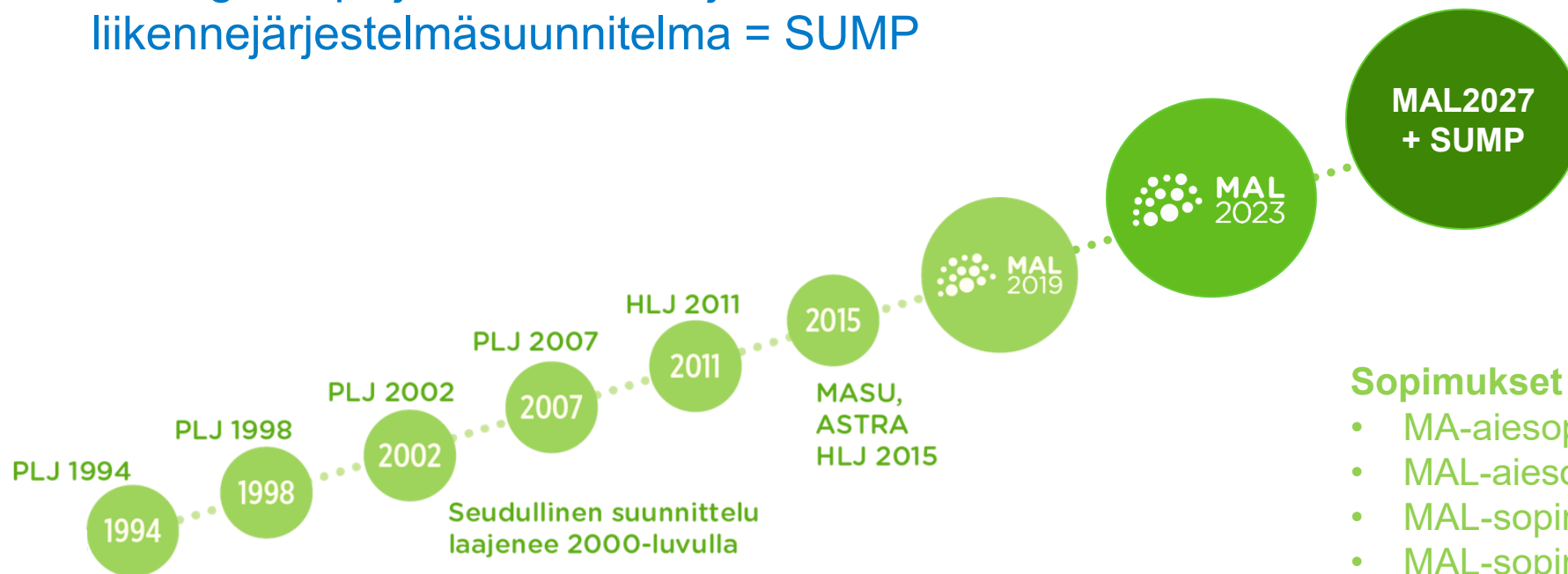
SUMP-teemaiset suunnitelmat seudulla

SUMP-teemaiset suunnitelmat Helsingin seudulla

- Monia kuntakohtaisia kestävän liikkumisen suunnitelmia, kävelyn ja/tai pyöräilyn edistämissuunnitelmia jne.
- Seututasolla lähdetty siitä, että SUMP = seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma
- Liikennejärjestelmäsuunnittelu on seudulla lakisääteistä, on HSL:n tehtävänä

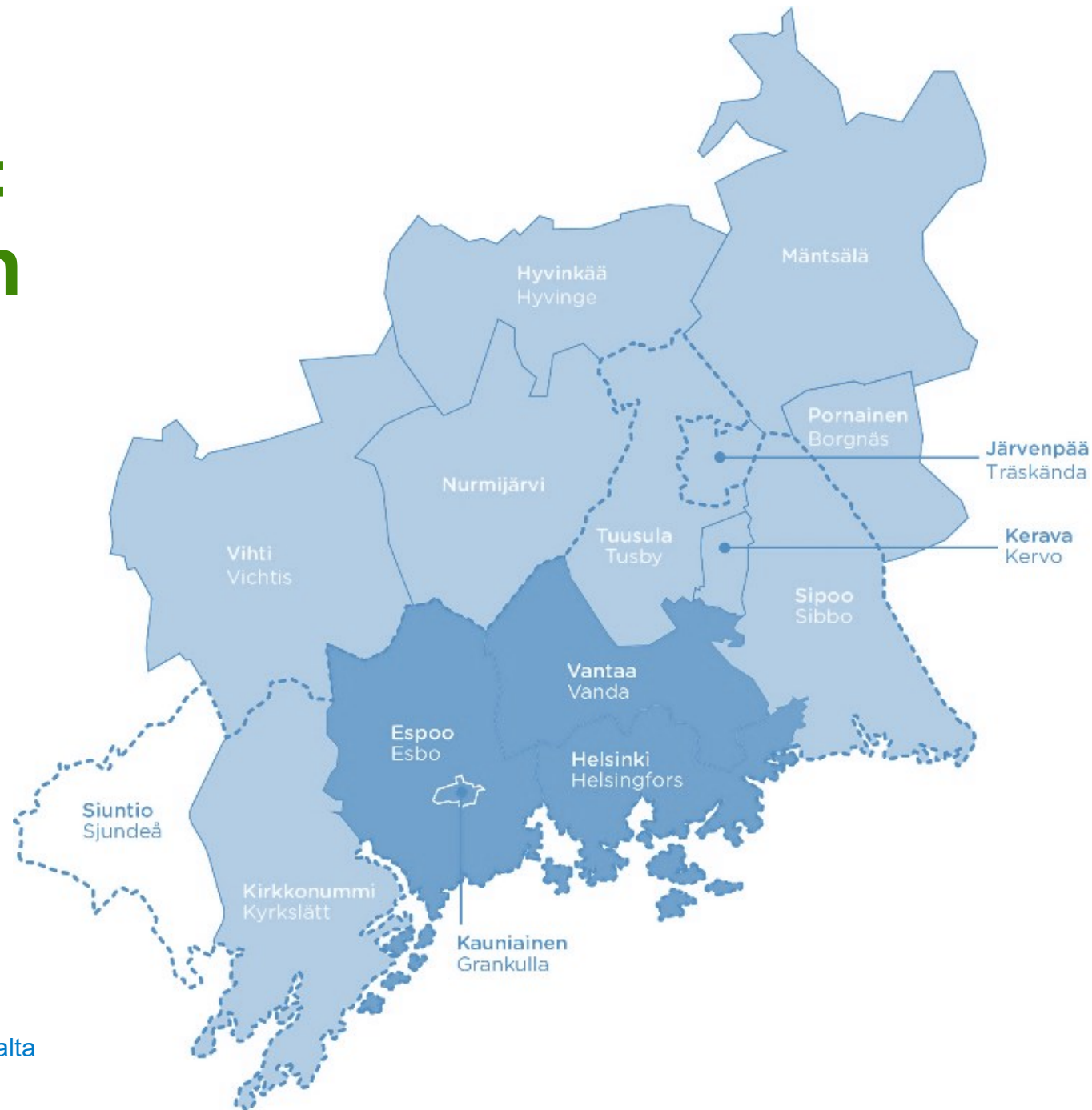
- Koko seudun kattavia liikennejärjestelmäsuunnitelmia laadittu vuodesta 2011 lähtien
- Maankäytön, asumisen ja liikenteen yhdistäviä MAL-suunnitelmia laadittu 2019 ja 2023
- Suunnittelujärjestelmää ollaan uudistamassa: MAL2027-suunnitelmasta aiempaa kevyempi ja strategisempi, ja sen liitteenä julkaistaan erillinen liikennejärjestelmäsuunnitelma = SUMP

Sopimukset valtion kanssa

- MA-aiesopimus 2008
- MAL-aiesopimus 2012-2015
- MAL-sopimus 2016-2019
- MAL-sopimus 2020-2031
- MAL-sopimus 2024-2035

MAL-suunnittelualue: Helsingin seudun 14 kuntaa*

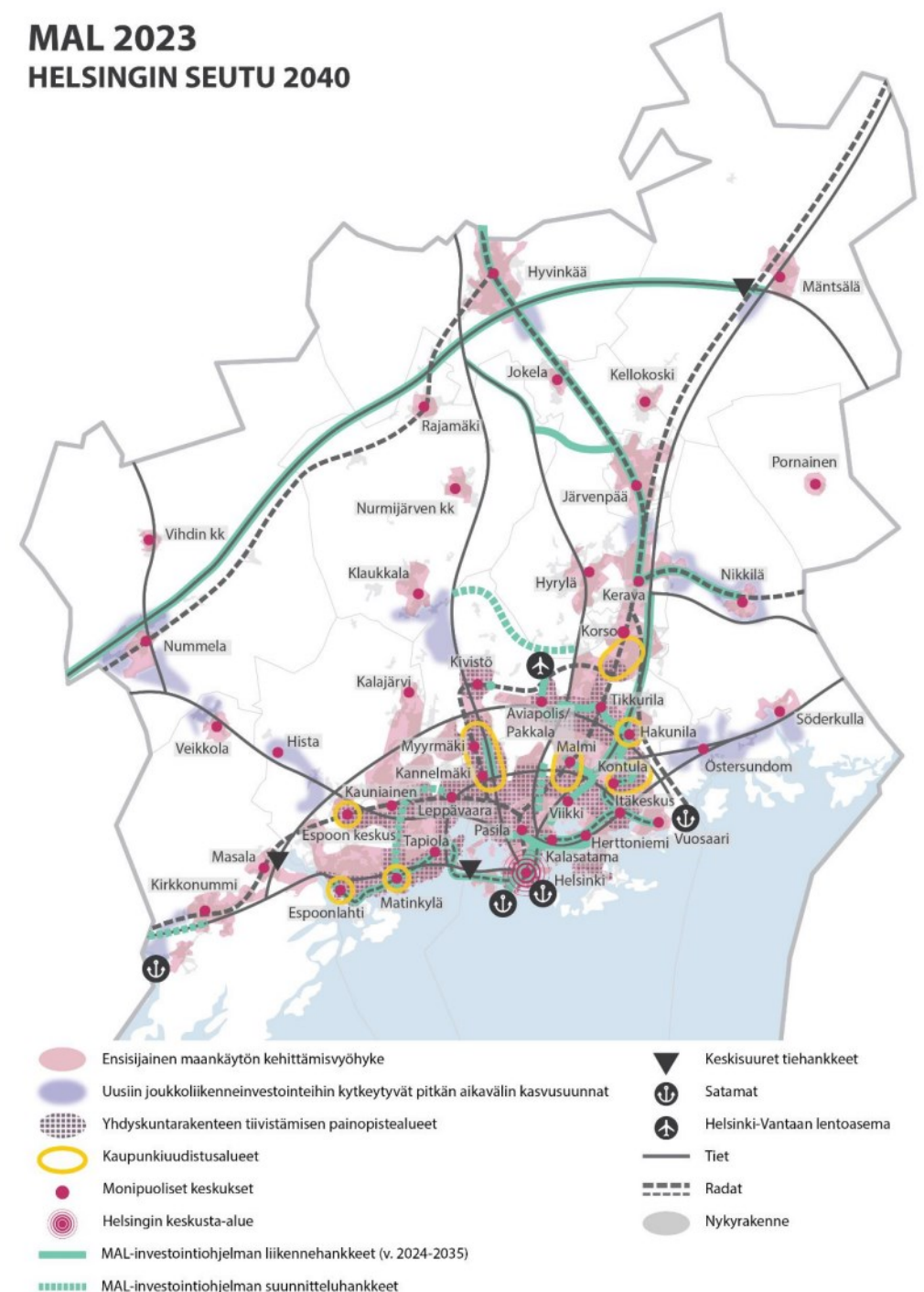

* Siuntio on mukana
liikennejärjestelmäsuunnittelun osalta

Tiivistelmä MAL2023 -suunnitelmasta

MAL 2023
HELSINGIN SEUTU 2040

- I. Jatketaan Helsingin seudun **yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä**, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
- II. Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita **asumisen vaihtoehtoja** ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.
- III. Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun **kestävän liikennejärjestelmän** kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.
- IV. Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla **vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta**.
- V. Vahvistetaan Helsingin seudun **elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä** kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.

Uusi liikennejärjestelmässuunnittelukierros käynnistyy kesällä 2025

Suunnittelun keskeisiä linjauksia

TEN-T asetuksen mukaiset **SUMP-vaatimukset** tuovat uusia painotuksia liikennejärjestelmässuunnitteluun.

Tietopohjainen suunnittelu

- Työtä tehdään tietoon pohjautuen
- Vaikutusten arviointi ja seuranta ohjaavat suunnittelua
- HELMET-liikenne-ennustemalli pystyy aiempaa paremmin ennustamaan liikkumista ja liikennettä. Malli vaatii taustalleen laadukkaat liikennejärjestelmätutkimukset.
- Kestävä talous edellyttää taloudellisten vaikutusten monipuolisempaa arviointia

Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi kaupunkiseuduilla on edelleen kirittävää. Oikeudenmukainen siirtymä on keskeistä tavoitteiden saavuttamisessa.

Joukkoliikennejärjestelmä on kestävä kaupunkiliikenteen perusta. Joukkoliikenteen suuntaviivat 2060 -työ viitoittaa strategisella tasolla seudun liikennejärjestelmän tulevaisuuden tavoitetilaa ja kehityspolkua sinne.

Suunnitelman osana laaditaan eri liikennemuotojen pitkän aikavälin **tavoiteverkot**, jotka yhteensovitetaan keskenään.

Tavaraliikenne ja pitkämatkainen liikenne huomioidaan aiempaa vahvemmin.

Käyttäjäymmärrys näyttäytyy aiempaa vahvemmin osana suunnittelua ja pohjautuu vahvaan tietopohjaan sekä käyttäjien kanssa käytävään vuoropuheluun.

The background features a green grid with white icons scattered throughout. The icons represent various aspects of urban mobility and sustainability, including houses, trees, people walking, bicycles, cars, buses, shopping carts, recycling symbols, and construction equipment. The central text is in white, bold, sans-serif font.

Onnistumiset ja haasteet kestävän liikkumisen edistämisessä

Isoimmat onnistumiset

→ On saatu laadittua kunnianhimoisia liikenteen ilmastopolitiikan tavoitteita seudulle, esim. MAL 2023:

- Liikenteen CO₂-päästöt ovat lähellä nollaa vuoteen 2040 mennessä.
- Kestävän yhdyskuntarakenteen ja liikenteen yhteensovittamisessa seudun henkilöautoliikenteen päästöt vähenevät sopusoinnussa kansallisten päästötavoitteiden kanssa.

- Seututasolla laadittu mm. kävelyn edistämishjelma, pääpyöräverkko
- Joukkoliikennettä kehitetään jatkuvasti asiakaslähtöisesti
- Kunnilla omia kunnianhimoisia tavoitteitaan; toteuttavat moninaista keinovalikkoa
- Käytössä liikennemallijärjestelmä ja liikennetutkimukset, joilla mm. kulkumuotojakaumaa seurataan

Keskeiset haasteet

- Liikenteen ilmastotavoitteisiin johtavista keinoista ei olla päästy laajaan yksimielisyyteen seudullisella tasolla
- Seutu hyvin moninainen kuntakoon, yhdyskuntarakenteen jne. osalta – haastaa yhteisistä tavoitteista keskustelua

MAL2023 -jälkiarvioinnin kehittämissuositukset

- I. Siirytään kaksitasoiseen seutusuunnitteluun
- II. Huomioidaan seudun moninaisuus entistä paremmin
- III. Kevennetään ja uudistetaan MAL-suunnitteluprosessia
- IV. Kehitetään viestintää ja vuorovaikutusta kokonaisvaltaisesti
- V. Siirretään yhteisen työn painopistettä suunnitelman toimeenpanoon

- VI. Uudistetaan päätöksenteko
- VII. Parannetaan luottamushenkilöiden sitoutumista ja vaikutusmahdollisuuksia
- VIII. Otetaan vaikeat seudulliset asiat aidosti fokukseseen
- IX. Kirkastetaan Helsingin seudun myönteistä brändiä
- X. Vahvistetaan seudun sisäistä luottamusta ja yhteenkuuluvuutta

Mitä uutta TEN-T ja SUMP voivat seudulle tuoda

Mitä uutta SUMPin myötä

- MAL-suunnitelmassa seudun sisäinen saavutettavuus on ollut tähän mennessä keskiössä
- EU-linjaukset korostavat myös ulkoista saavutettavuutta → otettava enemmän huomioon
 - MAL-suunnitelma on ehkä ollutkin enemmän kestävä liikumisen suunnitelma, kun taas tavaraliikenne, logistiikka ja pitkämatkaiset yhteydet jääneet suunnitelmassa vähemmälle
- MAL-suunnitelma on tehty vuorovaikutteisesti, eri kierroksilla erilaisia menetelmiä kokeillen
- Nyt tarkoitus osallistaa sekä asukkaita että elinkeinoelämää aiempaa systemaattisemmin

Esimerkki kestävän liikkumisen ratkaisusta

Seudullinen

kaupunkipyöräjärjestelmä

- Nykyisin kaupunkipyörät Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla
- Uuden, seudullisen kaupunkipyöräpalvelun hankinta käynnissä, mukana valmistelutyössä Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava, Sipoo ja Siuntio
- Asiakas voi käyttää kaupunkipyöräpalvelua yhdellä rekisteröitymisellä kaikissa niissä kunnissa, jossa palvelu on käytössä